

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Maaeluminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2019
02.07.2020
RT I, 20.12.2018, 13

Maaparandushoiutööde nõuded

Vastu võetud 19.12.2018 nr 75

Määrus kehtestatakse [maaparandusseaduse](#) § 44 lõike 5 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse maaparandussüsteemi ja selle maa-ala hooldamise ja uuendamise, agromelioratiivse ja kultuurtehnilise töö (edaspidi koos *maaparandushoiutööd*) tegemise nõuded maaparandussüsteemi toimimise tagamiseks ning maatulundusmaa viljelusväärtuse säilitamiseks ja suurendamiseks.

§ 2. Maaparandussüsteemi hooldamine

(1) Maaparandussüsteemi hooldamine on:

- 1) rohttaimestiku niitmine;
- 2) puittaimestiku raie;
- 3) voolutakistuse eemaldamine;
- 4) sette eemaldamine kuni kümne ruutkilomeetri suuruse valgalaga eesvoolul keskmise sette mahuga kuni 0,5 kuupmeetrit meetri kohta;
- 5) sette eemaldamine üle kümne ruutkilomeetri suuruse valgalaga eesvoolul keskmise settekihi paksusega kuni 0,3 meetrit;
- 6) drenaažisüsteemi korrastamine;
- 7) truubi korrastamine;
- 8) hooldustöö poldri ehitisel, maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatisel, maaparandussüsteemi maa-alal paikneval maaparandussüsteemi teenindaval teel (edaspidi *tee*) ja muul maaparandussüsteemi rajatisel.

(2) Rohttaimeks loetakse puitumatu võsuga taimed ja puittaimed, mille läbimõõt 1,3 meetri kõrguselt mõõdetuna on alla kahe sentimeetri.

(3) Puittaimestikuks loetakse puittaimed, mille läbimõõt 1,3 meetri kõrguselt mõõdetuna on vähemalt kaks sentimeetrit.

§ 3. Maaparandussüsteemi uuendamine

Maaparandussüsteemi uuendamine on:

- 1) sette eemaldamine kuni kümne ruutkilomeetri suuruse valgalaga eesvoolul keskmise sette mahuga 0,5–1,2 kuupmeetrit meetri kohta;
- 2) sette eemaldamine üle kümne ruutkilomeetri suuruse valgalaga eesvoolul keskmise settekihi paksusega 0,3–0,6 meetrit;
- 3) drenaažisüsteemi, truubi, tee, maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatisel ja muu maaparandussüsteemi rajatisel asendamine või täiendamine maaparandussüsteemi üldparameetreid oluliselt muutmata.

§ 4. Maaparandushoiutöö üldnõuded

(1) Maaparandushoiutöö tulemusena peab maaparandussüsteemis olema tagatud selle nõuetekohaseks toimimiseks vajalik veetase.

(2) Maaparandushoiutöö tehakse maaparandushoiu hea tava kohaselt.

(3) Maaparandushoiutöö tehakse sobival ajal ja viisil, mis võimaldab kõige enam säästa vee-elustikku ja elupaiku.

(4) Maaparandussüsteemi rajatisest eemaldatud sete paigaldatakse põllumajandusmaale kuni kümne sentimeetri paksuse kihina.

(5) Metsamaal ja muul maal paiknevast eesvoolust või kuivenduskraavist eemaldatud sete paigaldatakse selliselt, et see ei takista maa sihtotstarbelist kasutamist.

2. peatükk

Maaparandussüsteemi hooldustööde tegemise nõuded

1. jagu

Eesvoolu ja kuivenduskraavi hooldamine

§ 5. Eesvoolust ja kuivenduskraavist rohttaimestiku niitmise nõuded

(1) Eesvoolu ja kuivenduskraavi nõlvalt ja kaldalt niidetakse rohttaimestik, kui see takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist ja põhjustab eesvoolus või kuivenduskraavis oleva vooluvee paisutust.

(2) Niidetud rohttaimestik ei tohi sattuda eesvoolu või kuivenduskraavi vooluvee.

§ 6. Eesvoolust ja kuivenduskraavist puittaimestiku raiumise nõuded

(1) Eesvoolu ja kuivenduskraavi põhjast, nõlvalt ja eelistatult ühelt kaldalt raiutakse puittaimestik, kui see takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist või muu maaparandushoiutöö tegemist. Muu maaparandushoiutöö tegemiseks raiutakse eesvoolu või kuivenduskraavi kaldalt puittaimestik ulatuses, mis võimaldab maaparandushoiutöö tegemiseks kasutataval masinal nõuetekohaselt töötada ja vajaduse korral settevalli laiali ajada.

(2) Veejuhtme põhjast, nõlvalt ja kaldalt, kus paikneb drenaažisuue (edaspidi *suue*), raiutakse välja pajud.

(3) Eesvoolu nõlval ja kaldal raiutakse puittaimestik mõlemal pool drenaažisuuet vähemalt viie meetri pikkusel lõigul.

(4) Raiumisel jäetakse kändud kõrgusega, mis on tehnoloogiliselt võimalik, kuid mitte üle 20 sentimeetri kõrguseks.

(5) Raiejäätmed põletatakse, purustatakse või paigaldatakse eesvoolu või kuivenduskraavi servast nii kaugele, et need ei satuks eesvoolu ega kuivenduskraavi. Turbapinnasel põletatakse raiejäätmeid üksnes juhul, kui turbapinnas on külmunud või veega küllastunud.

§ 7. Eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängist voolutakistuse eemaldamise nõuded

(1) Eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängist eemaldatakse voolutakistus, mis takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.

(2) Eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängi varisenud puittaimed, nende jäätmed ja muud voolutakistused paigaldatakse eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängi kaldale selliselt, et need ei takistaks maa sihtotstarbelist kasutamist.

(3) Jäätmed jäätmeseaduse tähenduses kõrvaldatakse nimetatud seaduses sätestatud korras.

§ 8. Eesvoolust ja kuivenduskraavist sette eemaldamise nõuded

(1) Kui sete takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist, eemaldatakse see võimaluse korral ühelt kaldalt madalveeperioodil.

(2) Enne sette eemaldamist rakendatakse meetmeid, mis vähendavad sette kandumist allavoolu.

(3) Eemaldatud sete paigaldatakse eesvoolu või kuivenduskraavi kaldale settevallina viisil, mis välistab sette tagasivalgumise eesvoolu või kuivenduskraavi.

(4) Settevalli tagant pinnavee ärajuhtimiseks võib eesvoolu või kuivenduskraavi kaldale hooldamise käigus rajada vesivao.

§ 9. Koprapiisu likvideerimisel eemaldatud puittaimestiku jäätmete paigaldamise nõuded

Koprapiisu likvideerimisel eemaldatud puittaimestiku jäätmed paigaldatakse maa-alale selliselt, et need ei takistaks maa sihtotstarbelist kasutamist.

2. jagu Drenaažisüsteemi hooldamine

§ 10. Suudme hooldamise nõuded

- (1) Suue peab tagama vee vaba väljavoolamise drenaažist.
- (2) Suudmest ja suudmatoru esisest voolurennist eemaldatakse sete.
- (3) Enne suudme settest puhastamist eemaldatakse sete §-s 8 sätestatud nõuete kohaselt eesvoolust või kuivenduskraavist, kui sete takistab suudme nõuetekohast toimimist.
- (4) Eesvoolu või kuivenduskraavi nõlvalt ja kaldalt raiutakse mõlemalt poolt suuet puittaimestik viie meetri ulatuses piki veejuhet.
- (5) Kollektoreesvoolu kaitsevööndis raiutakse mõlemalt poolt suuet puittaimestik kümne meetri ulatuses piki veejuhet.
- (6) Kui suudmatoru on paigast nihkunud paigaldatakse see õigesse kohta tagasi.
- (7) Suudmatoruesine voolurenn parandatakse ja suudmatoruesine kindlustus taastatakse, kui need on lagunened.

§ 11. Drenaažikaevu hooldamise nõuded

- (1) Drenaažikaev peab olema seisundis, mis tagab drenaažisüsteemi nõuetekohase toimimise. Drenaažikaev peab olema kaetud kaanega ja selle ümbruses ei tohi olla puittaimi.
- (2) Neelukaev puhastatakse settest, kui drenaažikaevu väljavoolutoru põhja ja settepinna vahe on väiksem kui 20 sentimeetrit.
- (3) Neelukaevust eemaldatud setet ei tohi paigaldada kaevule lähemale kui kaks meetrit.
- (4) Drenaažikaevu sisse- ja väljavoolutorude ühendused tihendatakse, kui need lasevad vett läbi.

3. jagu Truubi hooldamine

§ 12. Truubi hooldamise nõuded

- (1) Truup puhastatakse settest, kui truupi kogunud sete takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
- (2) Enne truubi settest puhastamist eemaldatakse sete §-s 8 sätestatud nõuete kohaselt eesvoolust või kuivenduskraavist, kui sete takistab truubi nõuetekohast toimimist.
- (3) Truubi hooldamise käigus korrastatakse vajaduse korral truubi otsak, kaevates lahti mittekorras liidus ja isoleeritakse see, ning taastatakse sisse- ja väljavoolu kindlustus maaparandussüsteemi ehitusprojektis ette nähtud ulatuses.

4. jagu Poldri ehitise hooldamine

§ 13. Poldri ehitise hooldamise nõuded

- (1) Poldri kuivendussüsteemi maa-alale ei tohi lasta kasvada ega istutada puittaimi, sealhulgas rajada lühikese raieringiga madalmetsa.
- (2) Poldritammi harjalt ja nõlvalt eemaldatakse rohttaimestik ja puittaimed, kui need takistavad maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
- (3) Poldritammi hooldamisel kõrvaldatakse kahjustused viisil, mis ei kahjusta poldritammi nõlva ja harja kindlustusi.

(4) Veekogumisbassein puhastatakse settest, kui basseini reguleeriv maht on vähenenud esialgselt basseini reguleerivast mahust üle 20 protsendi.

(5) Poldri veekogumisbasseini hooldamisel täidetakse §-des 5–8 sätestatud nõudeid.

(6) Pumbajaama seadmed ja hooned peavad olema töökorras ja hooldatud hooldusjuhendi kohaselt.

(7) Pumbajaama sissevooluvõre ja äravoolukanal peavad tööperioodil olema puhastatud prahist ja settest.

5. jagu

Tee hooldamine

§ 14. Üldnõuded

(1) Teed hooldatakse regulaarselt, et tagada selle ohutu ja sihipärane kasutus.

(2) Teekatte hooldamise käigus eemaldatakse teeservalt pinnavee äravoolu takistavad vallid.

(3) Tee hooldamise käigus kõrvaldatakse teekattes olevad rööpad, lohud, läbilöögikohad ja muud ebatasasused. Vajaduse korral parandatakse tee kruusa või muu sobiliku materjaliga, kasutades seda kuni 25 tonni kilomeetri kohta.

(4) Tee nõlvalt ja teekraavist kõrvaldatakse nähtavust piirav ja ohutut liiklemist takistav taimestik.

(5) Teepeenart ja nõlva niidetakse kord aastas vähemalt 1,5 meetri laiuselt teeservast, kus kasvav taimestik on maapinnast vähemalt 0,5 meetri kõrgune. Niitekõrgus on teepeenra ja nõlva pinnast kuni 20 sentimeetrit.

(6) Tee nõlv parandatakse erosiooni- ja uhtmiskahjustusest ning muust kahjustusest samaväärse materjaliga, millest nõlv koosneb.

§ 15. Teekraavi ja teemaal paikneva rajatise hooldamise nõuded

(1) Teekraavi hooldamisel täidetakse §-des 5–9 sätestatud nõudeid.

(2) Teekraavi hooldamisel ei tohi jätta puittaimestikku kasvama eesvoolu või kuivenduskraavi põhja ega teepoolsele nõlvale ja kaldale.

(3) Teemaal paikneva suudme ja drenaažikaevu hooldamisel täidetakse §-des 10–11 sätestatud nõudeid.

6. jagu

Maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatise ja muu maaparandussüsteemi rajatise hooldamine

§ 16. Maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatise hooldamise nõuded

(1) Veekaitsevööndi laiendil tehakse kujundusriiet, kui veekaitsevööndile on kasvanud puittaimed puuvõrade liituvusega vähemalt 80 protsenti. Kui veekaitsevööndi laiendit läbib drenaažikollektor, raiutakse puittaimestik mõlemalt poolt kollektorit viie meetri ulatuses.

(2) Veekaitsevööndi laiendil taastatakse vall-nõva, kui selle valli harja kõrgus mõõdetuna nõva põhjast on väiksem kui kümme sentimeetrit.

(3) Puhastuslodu puhastatakse taimekõdust, kui see takistab puhastuslodu toimimist.

(4) Ristkülje settebasseinist eemaldatakse sete, kui vee vool ei jaotu basseini ristlõikes ühtlaselt või kui settebassein on kahe kolmandiku ulatuses setet täis. Segmentsettebasseinist eemaldatakse sete, kui settebassein ei toimi nõuetekohaselt.

(5) Eesvoolu soodist eemaldatakse sete sellises mahus, et:

1) eesvoolu aasta keskmise veetaseme puhul oleks tagatud veevahetus eesvoolu soodis;

2) eesvoolu miinimumveetaseme puhul oleks tagatud kalade pääs eesvoolust sooti ja soodist eesvoolu.

(6) Tuletõrje- ja kuivendusvee korduvkasutuse tiik puhastatakse settest, kui tiigi ehitusprojekti kohane veemaht on vähenenud üle 25 protsendi. Tiigi nõlvalt, kaldalt ja rajatiselt kõrvaldatakse risu, praht ja puittaimestik sellises ulatuses, et oleks tagatud tiigi nõuetekohane toimimine.

§ 17. Muu maaparandussüsteemi rajatise hooldamise nõuded

Muu maaparandussüsteemi kuivenduse, niisutuse või veerežiimi kahepoolse reguleerimise rajatise nagu truu- ja kaevregulaatori ning ülevoolu hooldamisel täidetakse §-des 11 ja 12 sätestatud nõudeid.

7. jagu Drenaažisüsteemi maa-ala hooldamine

§ 18. Drenaažisüsteemi maa-ala hooldamise nõue

Drenaažisüsteemi maa-alale ei tohi lasta kasvada ega istutada puittaimi, sealhulgas rajada lühikese raieringiga madalmetsa.

3. peatükk Maaparandussüsteemi uuendustööde tegemise nõuded

1. jagu Üldsätted

§ 19. Üldnõuded

(1) Maaparandussüsteem või selle osa uuendatakse, kui see on iganenud või lagunenud ega toimi nõuetekohaselt.

(2) Maaparandussüsteemi osa taastatakse uuendustööde tegemisel maaparandussüsteemi ehitusprojekti või kogumiku „Maaparandusrajatiste tüüpjoonised” (edaspidi *kogumik*) asjakohase joonise kohaselt ning riigi poolt korras hoitava ühiseesvoolu puhul ühiseesvoolu uuendusprojekti nõuete kohaselt.

2. jagu Eesvoolu ja kuivenduskraavi uuendamine

§ 20. Eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängi sügavuse ja põhjalaiuse uuendamise nõuded

(1) Eesvoolu ja kuivenduskraavi voolusängi sügavuse ja projektkohase põhjalaiuse tagamiseks eemaldatakse eesvoolust ja kuivenduskraavist sete, kui selle keskmine paksus on 0,5–1,2 meetrit või kui üle kümne ruutkilomeetri suuruse valgalaga eesvoolu settekihi keskmine paksus on kuni 0,6 meetrit.

(2) Riigi poolt korras hoitava ühiseesvoolu puhul tähistatakse enne sette masinaga eemaldamist suudme asukoht.

(3) Enne sette eemaldamist raiutakse eesvoolust ja kuivenduskraavist puittaimestik § 6 lõigetes 2–4 sätestatud nõuete kohaselt.

(4) Eesvoolust ja kuivenduskraavist sette eemaldamisel ei tohi eesvoolu ja kuivenduskraavi süvendada ning vajaduse korral säilitatakse nende põhja-, nõlvajalami- ja nõlvakindlustus. Kui eesvool või kuivenduskraav asub ebapüsivas pinnases, tagatakse nõlva püsivus kogumikus viidatud asjakohase kindlustusega või muul viisil.

(5) Võimalusel korral säilitatakse nõlva- ja kaldataimestiku juurestik.

(6) Eesvoolu uuendamisel rakendatakse meetmeid, et vältida sette liikumist allavoolu. Eesvoolu ja kuivenduskraavi uuendamisel võib uuendatava eesvoolu tööpiirkonna alumisse tehniliselt soodsaimasse ossa rajada tehnoloogilise settebasseini, mille maht on vähemalt üks protsent kaevetööde arvutuslikust mahust.

3. jagu

Truubi uuendamine

§ 21. Truubi uuendamine

(1) Truup uuendatakse, kui selle osad on paigast nihkunud, truubi sisse- ja väljavoolu konstruktsioon on lagunened, teekate truubi kohal ei vasta nõuetele või truubil liiklemine on häiritud või ohtlik.

(2) Truubi uuendamistööd on:

- 1) lagunened truubi asendamine samaväärse truubiga;
- 2) lagunened truubi otsaku lammutamine ja uue ehitamine;
- 3) truubitoru asendi korrigeerimine või purunenud truubitoru asendamine koos toruliiduste uuesti isoleerimisega;
- 4) puittaimestiku raiumine eesvoolu või kuivenduskraavi nõlvalt truubi sisse- ja väljavoolu kindlustuste ulatuses;
- 5) kraavikindlustuse taastamine truubi sisse- ja väljavoolu juures;
- 6) truubi kohal teekatte uuendamine;
- 7) kuivenduskraavi rajamine selliselt, et oleks tagatud teelt valguga vee juhtimine eesvoolu või kuivenduskraavi truupi kahjustamata.

(3) Truubiotsaku nõlv uuendatakse maaparandussüsteemi ehitusprojekti nõuete ja kogumikus toodud asjakohaste jooniste kohaselt või riigi poolt korras hoitava ühiseesvoolu puhul ühiseesvoolu uuendusprojekti kohaselt, kindlustades truubiotsaku mätastega või muul viisil.

4. jagu Drenaažisüsteemi uuendamine

§ 22. Üldnõuded

- (1) Drenaažisüsteem uuendatakse, kui see ei toimi nõuetekohaselt.
- (2) Drenaažisüsteemi uuendamiseks loetakse ka olemasolevate drenidega ristsuunas täidis- või piludreenide ja drenfiltrite rajamine.
- (3) Täidis- või piludreenide ja drenfiltrite rajamisel ei tohi kahjustada olemasolevat drenaažitorustikku.
- (4) Drenaažisüsteemile tuuletõkkeriba rajamisel peab selle kaugus drenaažitorust olema vähemalt viis meetrit. Kui seda nõuet ei ole võimalik täita, rakendatakse drenaažitoru kaitseks ja drenaažitorusse puurjuurte tungimise vältimiseks asjakohast meetet.

§ 23. Drenaažirikke kõrvaldamise nõuded

- (1) Drenaažirikke asukoht tehakse kindlaks kuivendatud maa-ala taimestiku ja mulla veerežiimi uurimisel, torude videosondeerimisel või torude läbipesemisel avastatud voolutakistuse asukoha määramise teel.
- (2) Purunenud drenaažitoru asendatakse uue nõuetekohaselt kaetud toruga.
- (3) Drenaažitoru läbipesemisel ei tohi väljauhutavat vett suunata drenaažisüsteemi.

§ 24. Drenaažiarmatuuri uuendamise nõuded

- (1) Suue uuendatakse, kui suudmetoru on purunenud.
- (2) Suudme uuendamisel kaevatakse suudmetoru lahti, asendatakse see uuega, isoleeritakse suudmetoru ja drenaažikollektori liidus ja täidetakse suudmetoru kaeviku pinnasega. Suudme uuendamisel täidetakse §-s 10 sätestatud nõudeid.
- (3) Drenaažikaev uuendatakse, kui selle rõngas või drenaažikaevu sisse- ja väljavoolutoru on paigast nihkunud või purunenud.
- (4) Drenaažikaevu uuendamisel taastatakse drenaažikaevu konstruktsioon maaparandussüsteemi ehitusprojekti kohaselt, täidetakse §-s 11 sätestatud nõudeid ning raiutakse drenaažikaevust puittaimed kuni viie meetri ulatuses.

5. jagu

Tee uuendamine

§ 25. Üldnõuded

(1) Tee uuendatakse, kui:

1) tee läbitavus on vähenenud ja tee hooldamisega ei ole võimalik tagada selle sihipärasest kasutamist;

2) teekattes olevate rööbaste, lohkude, läbilöögikohtade ja muude ebatasasuste kõrvaldamiseks kulub kruusa või muud sobilikku materjali rohkem kui 25 tonni kilomeetri kohta.

(2) Teelõik tähistatakse või sulgetakse, kui teel liiklemine ei ole ohutu.

§ 26. Teekatte uuendamise nõuded

(1) Teekatte uuendamisel kruusaga või muu sobiliku materjaliga ja tee profiili taastamisega tagatakse, et teele kogunev vesi valgub teekraavidesse kogu tee ulatuses. Kruusa või muud sobilikku materjali lisatakse teele 10–15 sentimeetri paksuse kihina, mis on mõõdetud tihendatud olekus.

(2) Teekattesse lisatakse kruusa või muud sobilikku materjali sellisel määral, et ebatasasused teel oleksid tasandatud ja kogu teekatte keskmine paksus vastaks maaparandussüsteemi ehitusprojekti nõuetele.

§ 27. Teekraavi ja teemaal paikneva rajatise uuendamise nõuded

Teekraav ning teemaal paiknev suue ja kaev uuendatakse, kui see ei taga teelt vee ärajuhtimist. Teekraavi uuendamisel täidetakse §-des 5–9 ja 21 sätestatud nõudeid.

6. jagu

Poldri ehitise, maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatise ja muu maaparandussüsteemi rajatise uuendamine

§ 28. Üldnõuded

(1) Poldri kuivendussüsteem uuendatakse 3. peatüki jagudes 1–4 sätestatud nõuete kohaselt.

(2) Poldri muu ehitise uuendatakse, kui see on lagunenud ega taga poldri nõuetekohast toimimist.

§ 29. Poldritammi uuendamise nõuded

(1) Poldritamm uuendatakse, kui tammi harjakõrgus on projekteerituga võrreldes üle 20 sentimeetri vähenenud või kui läbi tammi on tekkinud maaparandussüsteemi ehitusprojekti arvestatust suurem filtratsioonivool.

(2) Uuendustöö tegemisel taastatakse tammi projekteeritud kõrgus, kasutades maaparandussüsteemi ehitusprojekti ettenähtud materjale.

(3) Lubatust suurema filtratsioonivooluga kohad taastatakse maaparandussüsteemi ehitusprojekti ettenähtud filtratsioonitõkkega.

§ 30. Veekogumisbasseini uuendamise nõuded

(1) Veekogumisbassein uuendatakse, kui selle reguleeriv maht on vähenenud rohkem kui 40 protsenti veekogumisbasseini esialgselt reguleerivast mahust.

(2) Veekogumisbasseini uuendustööde tegemisel täidetakse §-s 21 sätestatud nõudeid.

§ 31. Maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatise ja muu maaparandussüsteemi rajatise uuendamise nõuded

(1) Maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatis ja muu maaparandussüsteemi rajatis uuendatakse, kui nende konstruktsioon on lagunenud sellisel määral, mis takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.

(2) Muu maaparandussüsteemi rajatis uuendatakse viisil, mis tagab maaparandussüsteemi toimimise ehitusprojekti kohaselt.

4. peatükk

Agromelioratiivsete tööde tegemine

§ 32. Mulla lubjamistöõde tegemise vajadus

(1) Põllumajandusmaa mulda lubjatakse, kui kaltsiumipuudus vähendab mulla produktsoonivõimet ja kasvav põllukultuur ei vaja happelist keskkonda.

(2) Mulda lubjatakse järgmistel juhtudel:

- 1) mineraalmulla happesus pH_{KCl} on kuni 5,5 või mineraalmulla happesus on 5,6–6,5 ja liikuva kaltsiumi sisaldus mullas on alla 1500 milligrammi kilogrammi kohta;
- 2) turvasmulla happesus pH_{KCl} on kuni 4,9 või turvasmulla happesus on 5,0–5,5 ja liikuva kaltsiumi sisaldus mullas on alla 5500 milligrammi kilogrammi kohta.

§ 33. Lubjamisel kasutatav väetis

Lubjamisel kasutatakse väetiseregistrisse kantud lubiväetist, mille kasutamise eesmärk on vähendada mulla happesust.

§ 34. Mulla lubjatarbe annuse määramine

(1) Mulla lubjatarve toimeaines CaCO_3 tonni hektari kohta (edaspidi *lubjanorm*) määratakse lisa kohaselt.

(2) Lubjanormi alusel lubiväetise annuse arvutamiseks kasutatakse järgmisi koefitsiente:

- 1) tolm põlevkivituha puhul 1,3 tonni hektari kohta;
- 2) lubjakivi- ja dolokivijahu puhul 1,2 tonni hektari kohta;
- 3) puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuha puhul 2–5 tonni hektari kohta.

§ 35. Lubiväetise hoidmise ja veo nõuded

(1) Tolmjat lubiväetist hoitakse sademete- ja tuulekindlas kuivas kohas. Hoidla puudumise korral hoitakse tolmjat lubiväetist maapinnast niiskuskindlalt iseleeritud, vee- ja tuulekindla katte all kuni 30 ööpäeva.

(2) Tolmjat lubiväetist veetakse tsisternveokiga, mis on varustatud pneumaatilise laadimiseadmega. Puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuhka võib vedada ka sademete- ja tolmukindlalt suletud konteineris, nõus või koormas.

(3) Lubiväetise hoidmisel ja vedamisel peab olema välistatud lubiväetise tihenemine ja suurte tükkide moodustumine, mis raskendaks lubiväetise ümberlaadimist ja laotamist.

§ 36. Lubiväetise laotamise nõuded

(1) Lubiväetist laotatakse ühel korral kuni viis tonni hektari kohta.

(2) Kui lubiväetise annus on suurem kui viis tonni hektari kohta, laotatakse lubiväetis kahe aasta jooksul. Laotuskordade vahele peab jääma vähemalt pool aastat.

(3) Kui lubiväetis laotatakse jaotatult, peab vähemalt ühel korral laotama lubjakivi- või dolokivijahu või lubjakivi- ja dolokivijahu segu.

(4) Lubiväetise laotamise ebaühtlus ei tohi ületada 35 protsenti.

(5) Põllumajandusmaa ääres ei tohi lubiväetise laotamise ebaühtlus ühe tööee ulatuses ületada 50 protsenti.

(6) Nõrgalt tolmjat lubiväetist ei tohi laotada põllumajandusmaale, kui tuule kiirus on üle seitsme meetri sekundis, ja tolmjat lubiväetist ei tohi laotada põllumajandusmaale, kui tuule kiirus on üle viie meetri sekundis.

(7) Lubiväetis ei tohi sattuda väljapoole lubjatavat ala.

(8) Puutuhaga laotamisel peab välistama puutuhaga vahetu kokkupuutumise idanevate seemnetega, tärgranud noortaimedega ja taimede juurtega.

§ 37. Lumele lubiväetise laotamise nõuded

(1) Lumele lubiväetise laotamise nõudeid kohaldatakse, kui lumekatte paksus on üle viie sentimeetri.

(2) Lubiväetist ei tohi lumele laotada maa-alal, mille maapinna kalle on üle 2,5 protsenti.

(3) Jäätunud lumepinda kobestatakse enne lubiväetise laotamist.

(4) Tolmjat lubiväetist segatakse pärast laotamist lumega.

(5) Lubiväetise nõuetekohaseks lumele laotamiseks kasutatakse asjakohast seadet.

§ 38. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2019. a.

Tarmo Tamm
Maaeluminister

Illar Lemetti
Kantsler

[Lisa](#) Põllumajandusmaal muldade lubjatarbe määramine